

Abstrakt

Adherence k inhalační léčbě u pacientů s astma bronchiale II

Autor: Nikola Janečková

Vedoucí diplomové práce: doc. PharmDr. Josef Malý, PhD.

Konzultant: PharmDr. Tereza Hendrychová, PhD.

Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova

Úvod a cíl: Základem léčby astma bronchiale (AB) je podávání inhalačních léčiv. K dosažení správné účinnosti léčby AB je zapotřebí zejména správná aplikace inhalačně podávaných léčiv. Cílem praktické části práce bylo analyzovat inhalační techniku u kohorty dospělých pacientů s AB s využitím nástroje Five Steps Assessment (FSA).

Metodika: Sběr dat průřezové studie probíhal od září 2023 do prosince 2023 na pneumologickém pracovišti v České republice. Osloveni byli dospělí ambulantní pacienti, kteří měli stabilní formou AB a minimálně 3 měsíce používali inhalační léčbu AB. S pacientem proběhl řízený rozhovor a poté byl pacient požádán o předvedení manipulace s inhalátorem. Inhalace byla zaznamenána a hodnocena pomocí Manuálu správného použití jednotlivých inhalačních systémů vytvořeného týmem farmaceutů a lékařů postaveného na FSA. Informace o pacientovi byly dále získány z jeho zdravotnické dokumentace. Data byla popsána deskriptivní statistikou a vztahy a závislosti mezi proměnnými byly hodnoceny pomocí vybraných statistických testů.

Výsledky: Do studie se zapojilo 70 pacientů, s převahou mužů, medián věku dosáhl 64 let. Nejčastěji se jednalo o středoškoláky ve starobním důchodu. Více než třetina z nich trpěla těžkým AB a typickými komorbiditami byly gastroesofageální reflux, arteriální hypertenze nebo rinitida, resp. rhinosinitida. Většina pacientů používala minimálně dvojkombinaci inhalačních léčiv. Celkem bylo zaznamenáno a hodnoceno 112 manipulací s inhalátory, nejčastěji se jednalo o tlakový aerosolový inhalátor. Až 90 % pacientů alespoň jednou při manipulaci s inhalátorem chybovalo. Nejčastěji pacienti chybovali ve třetím kroku FSA se správností pod 50 %.

Závěr: Výsledky práce ukázaly, že inhalační technika pacientů není na dostatečné úrovni. Na místě je opakovaná cílená edukace vedená odborníkem zaměřená na specifika a konkrétní chyby při manipulaci s daným inhalačním systémem, resp. inhalátorem.

Klíčová slova: astma bronchiale, inhalační technika, adherence pacienta k léčbě.